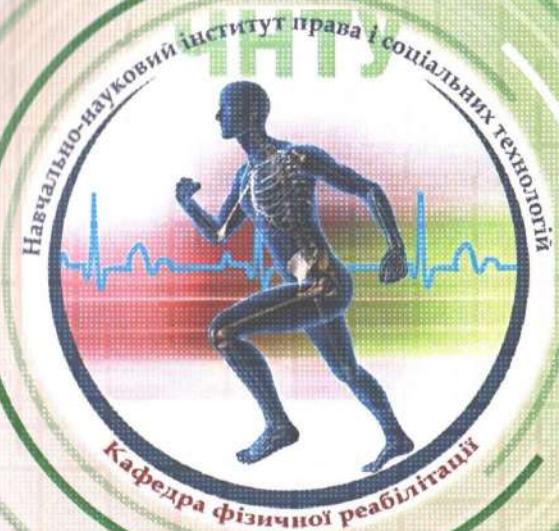

ПЕДАГОГІКА ЗДОРОВ'Я

Збірник наукових праць

Міністерство науки і освіти України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Чернігівський національний технологічний університет
Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди

ПЕДАГОГІКА ЗДОРОВ'Я

Збірник наукових праць
ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції
27-28 вересня 2019 року

Чернігів-2019

Голова оргкомітету – Шкарлет Сергій Миколайович, доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Чернігівського національного технологічного університету

Співголова оргкомітету – Прокопенко Іван Федорович, доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України, ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Заступник голови оргкомітету – Маргасова Вікторія Геннадіївна, доктор економічних наук, професор, заслужений економіст України, проректор з наукової роботи Чернігівського національного технологічного університету

Заступник голови оргкомітету – Бойчук Юрій Дмитрович, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Відповідальний секретар, координатор конференції – Зайцев Володимир Олексійович, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізичної реабілітації Чернігівського національного технологічного університету

Члени оргкомітету:

Бережна Таміла Іванівна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти»;

Бондар Віталій Іванович, доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України, заслужений працівник народної освіти України, професор кафедри спеціальної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Гончаренко Марія Степанівна, доктор біологічних наук, професор, професор кафедри валеології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, голова Всеукраїнської громадської організації «Асоціація валеологів України»;

Завелевський Юрій Іванович, доктор педагогічних наук, професор, в.о. директора Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України;

Остапенко Людмила Анатоліївна, кандидат юридичних наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту права і соціальних технологій Чернігівського національного технологічного університету;

Левицька Надія Сергіївна, кандидат психологічних наук, доцент, декан факультету соціальних технологій, оздоровлення та реабілітації Чернігівського національного технологічного університету

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Чернігівського національного технологічного університету,
протокол № 8 від 02.10.2019 року*

П 24 **Педагогіка здоров'я**: збірник наукових праць ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції «Педагогіка здоров'я» (м. Чернігів, 27-28 вересня 2019 р.). – Чернігів, 2019. – 392 с.

Збірник містить наукові праці, які присвячені висвітленню результатів психолого-педагогічних досліджень щодо збереження та формування здоров'я дітей, учнівської та студентської молоді. Розглянуті теоретико-методологічні основи педагогіки здоров'я; сучасні підходи до створення здоров'язбережувального освітнього середовища; роль фізичного виховання у збереженні здоров'я; психолого-педагогічні основи профілактики шкідливих звичок та соціально-небезпечних захворювань; здоров'язбережувальні освітні технології; актуальні проблеми корекційної педагогіки та сучасних інклюзивних процесів у загальноосвітніх навчальних закладах.

ЗМІСТ

**РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВАЛЕОЛОГІЇ.
ПРАКТИЧНІ ШЛЯХИ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ
УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

Аганова В.Ю., Мальована М.П., Серeda А.В. Дослідження здорового способу життя серед студентів медичного коледжу	8
Астахова М.С. Актуальні питання підвищення кваліфікації керівників та педагогів закладу дошкільної освіти з безпеки життєдіяльності	10
Бабич В.І., Зайцев В.О. Правова відповідальність як важлива складова соціального здоров'я підлітка	13
Бережна Т.І. До питання феномену здоров'язбережувального середовища у школі здоров'я	15
Біджисва Л.Т., Олєфіренко І.В. Формування готовності до ведення здорового способу життя студентів медичного коледжу на основі компетентнісного підходу	20
Білик В.Г. Інтегративний підхід як один із чинників формування природничо-наукової компетентності майбутніх психологів у закладах вищої освіти	23
Болотна А.С., Силіва Д.Р., Ревякіна Є.Є. Основи раціонального харчування молоді	26
Борщук Л.М., Титаренко Л.В., Савіна О.Г., Павленко О.В. Вплив батьків на формування здоров'я у дітей	28
Бугаєв А.Ф., Гончаренко М.С. Валеомедицина как фактор экологической безопасности	32
Буравель С.Д., Ерецкий В.В. Труд как источник здоровья человека	40
Ващенко О.М. Програма «Абетка харчування» як складова здоров'язбережувальної діяльності вчителя початкової школи	44
Воронина В.В., Реуцкая А.И. Профилактика нарушения зрения во время учебных занятий	47
Галій А.І. Значення психічного здоров'я для формування самоактуалізації особистості	49
Глотова Л.І. Профілактика шкідливих звичок та соціально-небезпечних захворювань на заняттях з англійської мови в медичному коледжі Харківського національного медичного університету	52
Гончаренко М.С. Компоненти готовності до професійної діяльності майбутніх учителів основ здоров'я	55
Горобей М.П., Дерябкіна Т.В., Колодяжна Т.П. Формування культури здоров'я в системі чинників самозбережувальної поведінки студентів	57
Дембіцька С.В., Кобилянський О.В. Забезпечення міжпредметної інтеграції безпеки життєдіяльності з фаховими дисциплінами у підготовці майбутніх фахівців механічної інженерії	60
Демиденко М.Д., Овсієнко В.В. Шкідливі звички та їх профілактика	63
Дехтярьова О.О., Наседкіна В.К. Особливості процесу адаптації студентів-першокурсників до навчання у закладах вищої освіти	66
Дудченко О.В., Підберезкіна Т.С., Нейкалюк Н.Х., Кабацька О.В., Утакова Н.О. Важливість формування духовності підлітків у Новій українській школі	69
Срмачкова Д.О. Причини порушень репродуктивного здоров'я молоді	71

Жема С.М., Черняков В.В. Психолого-педагогічні аспекти ставлення школярів до занять з фізичної культури	74	Нечепоренко В.О., Кучерган Є.В. Проблеми здоров'язбереження студентів, які пов'язані з сидячою роботою	159
Жигульова Е.О., Хомовська К.О. До питання патофізіології внутрішньоутробного розвитку	78	Новикова В.Е. Развитие химических компетенций студентов в процессе профессиональной подготовки инженеров пищевых производств	162
Жога А.В. Застосування здоров'язбережувальних технологій в закладах освіти	81	Олійник Н.М. Вплив інформаційного перевантаження на психічне здоров'я молоді	165
Іващук Л.Ю. Етичні і соціальні аспекти абортів та їх наслідки	84	Панкратова О.М. Здоров'язбережувальні технології як складові уроків російської мови та літератури	168
Ільченко А.Р., Прокопчук К.С., Поміляйко В.О., Мілова Д.І. Поняття про стрес та методи психоемоційного розвантаження	87	Парфіненко Т.О. Формування здорового стилю життя студентської молоді як педагогічна проблема	169
Каверіна А.С., Пустильник О.С. Здоров'язбережувальні освітні технології	89	Подтикан І.В., Князькіна Д.В. Культура статевого виховання	172
Карленко Н.В., Терещенко Н.Д. Формування духовних цінностей особистості в умовах здоров'язбережувального освітнього простору (за підсумками II (концептуально-діагностичного) етапу дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня)	93	Полікарпова М.С. Правильна форма постави як спосіб підвищення самооцінки людини	174
Кіресь І.В., Жаботинська Н.В. Профілактика шкідливих звичок та соціально-небезпечних захворювань у студентів Національного фармацевтичного університету	98	Пугач В.М. Здоров'я населення як соціально-економічна та психолого-педагогічна категорія	177
Князькіна Д.В., Подтикан І.В. Психолого-педагогічний супровід процесу формування безпечного освітнього середовища	100	Пунтус М.О., Пустильник О.С. Ключові питання біоетики – плюси і мінуси	180
Колодько А.О. Поняття про нервово-психічну перенапругу	103	Родионов В.А. Создание родителями генетических основ здоровья детей	183
Котляр Т.І. Досвід роботи прилуцького медичного училища по реалізації соціального проекту «Школа сиріянців здоров'ю»	106	Романенко Л.В. Здоров'язбережувальна діяльність вчителя початкової школи як наукова проблема	187
Кривич І.П., Гусева Г.М., Олайя-Веряно В.В. Методичні аспекти оптимізації навчального процесу	109	Руденко І.М. Використання методів саморегуляції для підтримки психологічного здоров'я працівників закладів освіти	190
Кривковська А.М., Запринок Н.Л., Губицька І.І., Болібрех Л.Д., Хоменко А.І., Новіков В.П. Інтернет залежність як одна серед поширених шкідливих звичок та соціально-небезпечних захворювань серед молоді	113	Рінчанська К.Р., Чупир Ю.В., Пушкарьова О.М. Особливості раціонального харчування студентів та учнів	193
Лаврінченко Л.І. Педагогіка здоров'язбереження в умовах Нової української школи	118	Сачава Н.М. Порядок денний на XXI століття від нового покоління людей: світоглядна освіта як стратегія становлення віртуальної особистості	196
Ларіонова Л.О. Поняття про вітаміни та їх значення для здоров'я	122	Семенова М.О. Вирішення проблем формування культури здоров'я майбутніх учителів початкової школи засобами етнопедагогіки	199
Лукаш Л.В. Аспекти оптимізації процесу формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх учителів початкової школи	125	Сергєв М.Г., Капінос І.О., Мажара А.А. Методика вивчення ієрогліфіки, запам'ятовування та аналітичні здібності людини	203
Лісова З.І., Найдьонова Г.О., Чорнецька В.Д. Спеціально-психологічні аспекти психології здоров'я	129	Сливка Л.В. Історіографія проблеми здоров'язбережувального виховання учнів загальноосвітніх шкіл Польщі: аналіз розвідок міжвоєнної доби XX століття	205
Майдіков Ю.Л. Професійний відбір як вагома складова збереження здоров'я і трудового потенціалу молоді	133	Степанюк А.В. Формування природовідповідної моделі поведінки майбутніх учителів біології в контексті біоетичних парадигм	208
Марчик В.І., Бороденко В.І., Мінжоріна І.Л. Правильні звички учнівської та студентської молоді	136	Таймасов Ю.С., Зуб О.В. Формування готовності майбутніх фахівців служби цивільного захисту до самозбереження у професійній діяльності	210
Мешко Г.М., Мешко О.І. Гендерні аспекти професійного здоров'я вчителя	138	Уліцька О.М., Безродня Т.І., Бабічева С.М., Бесараб В.І. Паління як загроза здоров'ю	213
Мулявіна Е. В. Причини та профілактика безпліддя	142	Федорова С.Е., Луговець І.С. Дослідження ступеня залежності від інтернету та комп'ютера у студентів медичного коледжу	216
Мухіна О.Ю. Розповсюдження <i>Trichomonas vaginalis</i> серед населення м. Харкова	145	Фундюр Н.М., Кушпір О.В. Культура харчування студентської молоді – як складова стратегії формування здоров'язбережувальної поведінки особистості	219
Міхєєнко О.І. Ліки від хвороб чи для здоров'я	147	Чаркіна Т.І. Формування здоров'язбережувальної компетентності шляхом проектної діяльності	222
Нардєд Л., Якуба Д., Баранович Є. Вплив фізичних вправ на організм людини	150	Шелевер А.М. Шлях до здоров'я через правильне харчування	225
Науменко Н.В., Козлов А.В. Професійна підготовка викладачів вищої школи до духовного розвитку сучасної студентської молоді	153	Шеремета О.П. Окремі методичні рекомендації науково-педагогічним працівникам щодо формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх офіцерів державної кримінально-виконавчої служби	229
Невінчана І.І. Вплив біологічно активних добавок на здоров'я людини	157		

отримала реалізація БАД за системою багаторівневого маркетингу, коли розповсюдженням БАД займаються люди, далеко не завжди компетентні в питаннях медицини [3].

У ході написання роботи було проведено опитування у вигляді анкетування, в якому взяли участь студенти історико-географічного факультету в кількості 29 осіб, студенти групи БХ-15, в кількості 23 особи, студенти історичного факультету в кількості 25 осіб та звичайні прохожі м. Кривий Ріг – 18 осіб. Загальна кількість опитуваних складала 95 осіб. Серед опитуваних знаходилися 34 чоловіка та 61 жінка. Так як БАДи є добавками до їжі, а їжа та речовини які ми вживаємо безпосередньо впливають на наше здоров'я, за змістом переважали наступні питання: чи вживають люди БАДи в своєму раціоні, якщо так, то з якою метою та в якому вигляді; чи спостерігали вони зміни в організмі та зі своїм здоров'ям після їх ужитку, скільки разів на день люди харчуються та чи цікавляться вони складом їжі яку вживають. Серед опитуваних виявилось, що 72 % вживають біологічно активні добавки, а решта 28% ні. За визначенням того, навіщо опитувани вживають БАДи були отримані наступні результати, які позначені на рис. 1. Люди вживають їх з багатьма цілями: підвищити імунітет, рівень енергії, поліпшити самопочуття і навіть позбавитися від деяких проблем зі здоров'ям. Однак насправді на більшість людей вони просто не впливають жодним чином. 43% опитуваних зазначили, що приймають біологічні добавки більше одного року, серед яких 13% приймають їх на регулярній основі. Найчастіше люди вживають БАДи у вигляді вітамінів (54%), пробіотиків (31%), мінеральних комплексів (8%) та у іншому вигляді.

На рис. 2 зазначені дані стосовно впливу БАДів на здоров'я опитуваних.

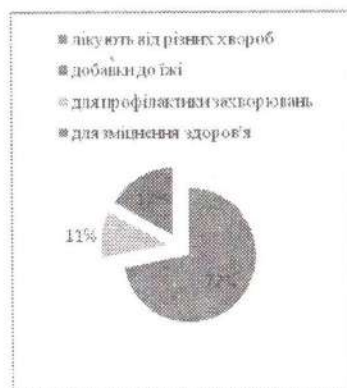

Рис. 1. Застосування БАДів

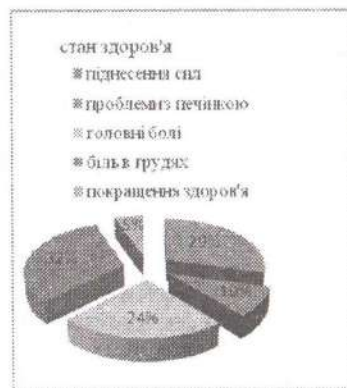

Рис. 2. Вплив БАД на здоров'я

Під час усного опитування більшість стверджували, що вживають добавки, тому що живуть в активному темпі і їм іноді не вистачає часу на прийняття їжі хоча б один раз на день. Тому щоб їх організм не втрачав

енергію, поживні речовини вони змушені приймати добавки. Деякі навіть консультувалися з лікарем, стосовно їх прийняття.

З наведеного можна зробити наступні висновки. Найбільша кількість людей стверджувала, що вони вживають БАДи у вигляді вітамінів, а деякі з них (11%) навіть для профілактики захворювань, незважаючи на те, що біологічні добавки з цією метою не використовуються, вони не є лікарськими засобами. Якщо людина вживає біологічно активні речовини, то повинні знати деякі, принаймні, найпростіші рекомендації: 1) величезна ціна й активна реклама не є гарантом високої якості харчових добавок; 2) вміст вітамінів у вітамінних препаратах і збагачених ними продуктах харчування повинні вказуватися на етикетці; 3) зміст кожного з вітамінів в одній таблетці, капсулі або склянці напою повинна бути не менш 20-30% від добової потреби; 4) бажано, щоб у складі препарату було 12 вітамінів і мікроелементів, у першу чергу кальцій, йод, магній, цинк; 5) при покупці біодобавок бажано не користуватися послугами приватних розповсюджувачів; 6) найкраще купувати БАДи в аптеці або спеціальних місцях продажів; 7) перед уживанням якої-небудь біодобавки необхідно проконсультуватися з лікарем; 8) для того, щоб біологічно активні добавки принесли користь, їх необхідно приймати в чітко відведений час і в сукупності з відповідною дієтою [2, с. 22-23].

Література

1. Определение безопасности и эффективности биологически активных добавок к пище: Методические указания. - М.: Федеральный центр госсанэпиднадзора Минздрава России, 1999. - 87 с
2. Погожева А.А. Проблемы оценки клинической эффективности БАД // Провизор. -2002. - № 3 – С. 22 – 23.
3. Проблемы безопасности биологически активных добавок / М.Г. Проданчук, А.С. Подрушняк // УДК 613.29:615.92.
4. Тутельян В.А. Стратегия разработки, применения и оценки эффективности биологически активных добавок к пище // Вопр. питания. - 1996. - № 6. - С. 3-10.
5. <http://www.esc.lviv.ua/biologichno-aktivni-dobavki/>

Нечепоренко В. А., Кучерган Є. В.
Криворізький державний педагогічний університет

ПРОБЛЕМИ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ СТУДЕНТІВ, ЯКІ ПОВ'ЯЗАНІ З СИДЯЧОЮ РОБОТОЮ

Виховання здорового молодого спеціаліста є одним із основних завдань вищої педагогічної освіти. Проблеми здоров'язбереження та працездатності тісно пов'язані між собою і є основною умовою продуктивності праці студента як майбутнього спеціаліста. Але, аналізуючи стан здоров'я студентів, ми неозброєним оком бачимо, що система здорового способу життя залишає бажати кращого та потребує суттєвого оновлення, яке тільки починається. Саме увага до свого

здоров'я, індивідуальний підхід до профілактики захворювань визначає загальну фізичну культуру студента і обумовлює актуальність теми з проблеми здоров'язбереження.

Більшість студентського життя пов'язана з навчанням, де сидяча робота студентів є основною причиною негараздів, що в майбутньому призводять до порушень здоров'я:

- перш за все, це проблеми із хребтом. Від постійного навантаження при сидінні відбувається його викривлення, защемлення нервів, і в результаті виникає біль у спині. Розвивається остеохондроз, радикуліт, інші хвороби спини, що додають студентам багато незручностей, а в подальшому вимагають постійного лікування;

- по друге, тривале сидіння негативно впливає на затримку дихання, здавлюючи легені. Це призводить до недостатнього постачання кисню в організм, також відбувається порушення обміну речовин, що призводить до ожиріння тіла та запаморочення.

- у хребті найбільше руйнуються відділи шиї, поперек, що перешкоджає рівномірності кровопостачання і призводить до головного болю та шуму в вухах, а також нападів непритомності та постійної мігрені.

- відсутність рухових вправ та фізичних навантажень при постійному сидінні провокують процеси застою в організмі, які проникають все глибше, поширюючись на суглоби та кістки, вражаючи репродуктивну систему, знижуючи потенцію чоловіків та репродуктивну функцію в жінок. Навіть, як вважають деякі науковці, можуть бути причиною безпліддя у жінок.

- Слід також зазначити, що саме в положенні сидячи, поперековий відділ несе найвищі навантаження, тому часто в організмі людини в зв'язку з цим в міжхребцевих дисках виникає грижа, яка призводить до додаткового болю у правому боці.

Ці негативні явища охоплюють далеко не всі проблеми порушення здоров'я, які виникають під час довгого сидіння студентів.

Зменшити негативні впливи на здоров'я студентів при довгому сидінні можливо при дотриманні наступних порад, які рекомендують працівники фізичного виховання, де рухова активність в системі здоров'я є однією з основних профілактичних форм:

- ✓ Організуйте робоче місце. Правильно організоване робоче місце передбачає жорсткий стілець, на якому потрібно правильно (прямо) сидіти, і монітор, який повинен знаходитись на рівні очей.

- ✓ Кожній годині праці повинна відповідати п'ятихвилинна перерва, під час якої мають відпочивати ваші очі, а за допомогою фізичних вправ ви розслабите ваше тіло та руки.

- ✓ Можете зробити відповідну зарядку, рухаючи очима, розминаючи все тіло, присідаючи та масажуючи відповідно пальці рук.

- ✓ Контролюйте ситуацію, пам'ятаючи весь час про поставу спини. Як тільки ви відчуваєте дискомфорт, напружуйте м'язи та виправляйтесь,

змінюючи позицію тіла. А головне, пам'ятайте про небезпеку викривлення хребта.

- ✓ Намагайтесь якомога частіше робити рухові вправи, виходячи з-за столу.

- ✓ Виконуйте елементарні вправи по ходу роботи: не лінуйтеся потягувати м'язи, хитати головою та обертати шиєю.

- ✓ Якщо у вас відсутня можливість встати чи потягнутись, то увіть у своїх зубах затиснутий олівець і виконайте ним будь-який уявний малюнок або можете написати ним будь-яке слово.

- ✓ Можете носити з собою еспандер та час від часу стискати його або масажувати м'язи рук чотками.

- ✓ Підберіть зручний одяг, а особливо взуття. Для жінок, які страждають на варикоз, потрібно підібрати еластичні панчохи або в зародковому стані захворювання компресійний трикотаж.

- ✓ Організуйте правильно активний відпочинок – свій вільний час намагайтесь присвятити руховій активності. Намагайтесь якомога більше ходити, але бажано не по асфальту.

- ✓ Психологічна складова: складіть для себе програму відновлення організму активними діями, зверніться до професіоналів з фізичного виховання, бо фізичні вправи тісно пов'язані з психічним здоров'ям.

- ✓ Психічний стан у свою чергу позитивно впливає на мозок, постійні силові тренування поліпшують здоров'я та, як наслідок, якість життя студента, поліпшуються показники уваги, навички прийняття рішень у розв'язанні різнопланових проблем.

- ✓ Кожна перерва з використанням фізичного навантаження поліпшує концентрацію внутрішніх психологічних налаштувань, значно покращує увагу студентів, які переважно сидять на заняттях, а у вільний час за комп'ютерами та книжками.

- ✓ Також можливо вводити екзотичні навантаження, наприклад, у плани тренування можуть входити жонглювання, які відпрацьовують реакцію.

- ✓ Особливі вправи можливо запроваджувати для збільшення стійкості до стресу. Багато студентів ходять знімати стрес у спортзал, відволікаючись на ігрові моменти та розряджаючись емоційно; також ходять плавати в басейн, займаються танцями.

- ✓ Суттєво знімати стреси допоможе система йогів, за якою можливо навчитись не реагувати на різні стресові фактори.

Соціологічне дослідження студентів Криворізького педагогічного університету з практики розподіляти час з урахуванням годин навантаження фізичною культурою та спортом показало наступні дані (табл. 1).

Таблиця 1

Розділ I Ставлення до здорового способу життя та фізичного виховання				
запропоновані питання		Так	Середнє	Ні
1.	Ви ведете здоровий спосіб життя?	14%	32%	54%

Продовж. табл. 1

2.	Чи потрібно приділяти час фізичній культурі?	31%	40%	19%
3.	Ви займаєтесь фізичною культурою?	19%	53%	28%
4.	Ви відвідуєте спортивні секції?	24%	34%	42%
Розділ 2 Показники співвідношення самопочуття та фізичного навантаження				
запропоновані питання		Ні	Середнє	Так
1.	Часто Ви хворієте на застуду?	56%	38%	6%
2.	Часто Ви відчуваєте втому?	69%	3%	28%
3.	Вам легко дається розумове навантаження?	34%	52%	14%

Отже, рівень фізичної активності студентів сьогодні перебуває на досить невисокому рівні. Студенти, які приділяють час спорту і ведуть здоровий спосіб життя, відчувають себе добре, рідко втомлюються і практично не хворіють, легко засвоюють нову інформацію, креативні і позитивні в своїй діяльності. Тому засновники нової системи оздоровлення студентів повинні шукати нові підходи.

Література

1. Андрос М. Психічне здоров'я особистості в навчальних закладах // Педагогіка та психологія. – 1995. – № 4. – С. 27–32.
2. Бобрицька В.І. Здоров'язбережувальні технології в системі вищої педагогічної освіти // Педагогічний процес: теорія і практика. – К., 2007. – Вип. 3. – С. 19–30.
3. Валеологія: навч. посіб. для студ. вищ. закладів освіти. В 2 ч. / Бобрицька В.І., Гладкий С.О., Гриньова М. В. та ін.; за ред. В.І. Бобрицької – Полтава. ТОВ «Поліграф. центр «Скайтек», 2000. – 306 с.
4. Петрик О.І. Медико-біологічні та психолого-педагогічні основи здорового способу життя : курс лекцій : навч. посіб. для студ. ун-тів та пед. ін-тів. – Львів : Світ, 1993. – 119 с.

Новикова В.Е.

Харьковский национальный технический университет сельского хозяйства имени Петра Василенка

РАЗВИТИЕ ХИМИЧЕСКИХ КОМПЕТЕНЦИЙ СТУДЕНТОВ В ПРОЦЕССЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ ИНЖЕНЕРОВ ПИЩЕВЫХ ПРОИЗВОДСТВ

Усложнение профессиональной деятельности инженера пищевой промышленности, обусловленная внедрением новых технологий в пищевые производства, созданием новых конкурентоспособных продуктов питания требует подготовки специалистов с высоким уровнем профессиональной компетентности - основу, которой составляют химические компетенции, позволяющие познать сущность

технологических процессов производства пищевых продуктов, методов теххимического контроля, обосновывать правильность режимов, принятых в производстве продуктов питания.

Проведенное теоретическое исследование, анализ литературы по данной проблеме, опытно-экспериментальная работа, опыт работы в высшей школе показывает, что довольно большой ряд вопросов в этом направлении нуждается в теоретическом осмыслении, поиске новых продуктивных путей повышения эффективности процесса развития химических компетенций студентов - будущих инженеров пищевых производств.

С целью получения наглядного и адекватного представления о будущей профессиональной деятельности инженеров пищевых производств и проектировании эффективных технологий соответствующей подготовки к ней был проведен анализ профессиональной деятельности инженеров пищевых производств и разработана компетентностная модель специалиста - инженера пищевых производств. Основу компетентностной модели составляют личностные качества (образовательный потенциал, трудовая и творческая активность специалиста, инженерные способности, общая и профессиональная культура), компетенции (социально-личностные, общенаучные, экономические и организационно-управленческие, общепрофессиональные, специальные), характеристику деятельности инженера (область, объекты, виды деятельности). В качестве существенной характеристики личности инженера пищевых производств в модели выделена готовность к профессиональной деятельности и профессиональную направленность, входящие в ценностно-мотивационный потенциал будущего специалиста.

Исходя из компетентностной модели инженера пищевых производств, анализа литературы по химической подготовке выявлены и систематизированы химические компетенции студентов - будущих инженеров пищевых производств, включающие в себя компоненты: ценностно-мотивационный, когнитивный, информационно-коммуникативный, технико-технологический, рефлексивный. На основе метода экспертных оценок с использованием аппарата нечеткого моделирования из 31 химических компетенций были выделены 11 системообразующих химических компетенции. Нами раскрыта сущность, а также представлена структура показателей, критериев и уровней развития системообразующих химических компетенций студентов - будущих инженеров пищевых производств.

Разработана структурная модель развития химических компетенций, представленная в виде совокупности концептуальной основы, содержательного, процессуального, контрольно-оценочного компонентов. Рассматривая развитие химических компетенций студентов в процессе профессиональной подготовки инженеров как сложный и многоаспектный

Мешко Галина Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та менеджменту освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Мешко Олександр Іванович – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Мілова Діана Ігорівна – студентка факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Мінжоріна Ірина Леонідівна – викладач кафедри фізичної культури та методики її навчання Криворізького державного педагогічного університету

Мірошниченко Ольга Миколаївна – кандидат педагогічних наук, помічник проректора з наукової роботи Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Міхеско Олександр Іванович – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри здоров'я, фізичної терапії, реабілітації та ерготерапії Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Мулявіна Єлизавета Вадимівна – студентка природничого факультету Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Мухіна Ольга Юліївна – кандидат біологічних наук, доцент кафедри зоології ХНПУ імені Г. С. Сковороди

Мягига Олена Миколаївна – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри фізичної реабілітації та здоров'я Національного фармацевтичного університету

Найдьонова Ганна Олександрівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри спеціальної психології та медицини Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Нардєд Лілія Олександрівна – студентка факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Наседкіна Вікторія Костянтинівна – студентка 2 курсу КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Науменко Наталія Вікторівна – кандидат педагогічних наук, викладач кафедри педагогіки та психології Національного фармацевтичного університету (м. Харків)

Невелика Анастасія Василівна – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, викладач кафедри фізичної реабілітації та здоров'я Національного фармацевтичного університету

Невінчана Ірина Ігорівна – студентка Криворізького державного педагогічного університету

Нечепоренко Валерія Андріївна – студентка Криворізького державного педагогічного університету

Новіков Володимир Павлович – доктор хімічних наук, професор, завідувач кафедри технології біологічно активних сполук, фармації та біотехнології Національного університету «Львівська політехніка»

Новікова Вікторія Євгеніївна – викладач Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка

Овсієнко Вікторія Віталіївна – студентка факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Олайн-Верано Вікторія Володимирівна – старший викладач факультету педагогіки і психології, Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Олефіренко Ірина Валеріївна – викладач КВНЗ «Олександрійський медичний коледж»

Олійник Ніна Миколаївна – кандидат медичних наук, доцент кафедри мікробіології, вірусології та імунології Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського

Павленко Ольга Василівна – соціальний педагог Харківської ЗОШ І-ІІІ ступенів № 164 Харківської міської ради Харківської області

Панкратова Ольга Миколаївна – вчитель російської мови та літератури Харківської гімназії № 65 Харківської міської ради Харківської області

Партола Вікторія Вікторівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри природничо-математичних дисциплін Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Парфіненко Тетяна Олексіївна – старший викладач Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Перлова Вікторія Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської фонетики і граматики Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Перлова Світлана Дмитрівна – студентка факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Петрищева Катерина Віталіївна – студентка 5 курсу заочної форми навчання Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Подтихан Ірина Володимирівна – практичний психолог, викладач основ медичної психології Кременчуцького медичного коледжа імені В. І. Литвиненка

Полікарпова Марія Сергіївна – студентка факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Поміляйко Вікторія Олександрівна – студентка факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Наукове видання

ПЕДАГОГІКА ЗДОРОВ'Я

Збірник наукових праць
IX Всеукраїнської науково-практичної конференції

27-28 вересня 2019 року

Відповідальність за наукову достовірність матеріалів
та відсутність плагіату несуть автори

Статті видано в авторській редакції та за кошти авторів

Формат 60x84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times ET.
Умов. друк. арк. 22,79. Наклад 200 прим. Замов. № 0125/3-20.

Надруковано з готових оригінал-макетів у друкарні ФОП Петров В. В.
Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.
Запис № 2400000000106167 від 08.01.2009 р.
61144, м. Харків, вул. Г.в. Широнінців, 79в, к. 137, тел. (057) 78-17-137.
e-mail: bookfabrik@mail.ua